

**Sotsiaalministri 7. detsembri 2012. a määruse nr 51 „Tervishoiustatistika ja tervishoiualase majandustegevuse aruannete koostamise nõuded, andmete koosseis ning esitamise kord“ muutmise määruse seletuskiri**

## **1. Sissejuhatus**

### **1.1. Sisukokkuvõte**

Sotsiaalministri 7. detsembri 2012. a määruse nr 51 „Tervishoiustatistika ja tervishoiualase majandustegevuse aruannete koostamise nõuded, andmete koosseis ning esitamise kord“ muutmise määrus kehtestatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 56 lõike 1 punkti 1 alusel.

Eelnõuga ajakohastatakse Tervise Arengu Instituudile esitatavate tervishoiuteenuse osutajate aruannete sisu. Vaadati üle andmete esitamise tähtaeg ning ajakohastati mõisteid, viies need vastavusse tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja teiste õigusaktidega.

### **1.2. Eelnõu ettevalmistaja**

Määruse eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Sotsiaalministeeriumi tervishoiukorralduse osakonna nõunik Eleri Lapp ([Eleri.Lapp@sm.ee](mailto:Eleri.Lapp@sm.ee), 5913 0684). Tervise Arengu Instituudist osalesid määruse eelnõu ja seletuskirja ettevalmistamisel tervisestatistika osakonna juhataja Jane Idavain ([Jane.Idavain@tai.ee](mailto:Jane.Idavain@tai.ee), 5381 9515), vanemanalüütikud Reet Nestor ([Reet.Nestor@tai.ee](mailto:Reet.Nestor@tai.ee), 5474 0415) ja Eva Anderson ([Eva.Anderson@tai.ee](mailto:Eva.Anderson@tai.ee), 5885 6251) ning õigusala juht Margus Miller ([Margus.Miller@tai.ee](mailto:Margus.Miller@tai.ee), 5366 2327).

Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi andmekaitseõiguse juht Nele Nisu ([Nele.Nisu@sm.ee](mailto:Nele.Nisu@sm.ee)).

Eelnõu on keeleteimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeleteimetaja Virge Tammaru ([Virge.Tammaru@fin.ee](mailto:Virge.Tammaru@fin.ee)).

### **1.3. Märkused**

Eelnõuga muudetakse määruse Riigi Teatajas avaldatud redaktsiooni RT I, 04.10.2024, 16.

Eelnõu ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses. Tervise Arengu Instituut kogub määrusega kehtestatud aruannete põhjal isikustamata andmeid, mistõttu ei ole tegemist isikuandmete töötlemisega.

## **2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs**

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

**Eelnõu §-ga 1** tehakse alljärgnevad muudatused.

**Punktiga 1** muudetakse määruse pealkiri lühemaks, kordamata ebavajalikku, millega sisu ei muutu.

**Punktiga 2** muudetakse määruse § 3 lõike 14<sup>1</sup> sõnastust. Muudatusega täpsustatakse andmeesitajaid, kes peavad määruse lisa 12 „Ambulatoorsed vastuvõtud ja koduvisiidid“ järgi aruande koostama ja Tervise Arengu Instituudile esitama. Õigusselguse ja üheselt mõistetavuse tagamiseks on lõikes 14<sup>1</sup> täpselt välja toodud, kes ei pea vastavaid andmeid esitama. Muudatus on seotud tervishoiuspetsialistide (kliiniline psühholoog, füsioterapeut, logopeed) lisandumisega nende tervishoiutöötajate hulka, kes osutavad ambulatoorseid teenuseid, kuid nimetatud aruandega neilt andmeid ei koguta.

Aruandega „Ambulatoorsed vastuvõtud ja koduviisiidid“ andmete kogumist ei laiendata kliinilistele psühholoogidele, füsioterapeutidele ega logopeedidele. Eesmärk on vältida sel viisil andmete kogumisega seotud halduskoormuse suurenemist, sest nimetatud spetsialistide osutatud teenuste kohta statistika kogumine, analüüsimine ja avaldamine tervise infosüsteemi edastatud andmete põhjal on väljatöötamisel. Seniks on vajaduse korral võimalik saada teavet osutatud teenuste mahtude kohta Tervisekassalt, kuid seda vaid nende teenusosutajate kohta, kelle vastuvõtule on perearst ravikindlustatud isiku suunanud ning kellel on Tervisekassaga sõlmitud leping ja on esitatud raviarve. Nimetatud juhtudel ei hõlmata kogu osutatud teenuste mahtu, sest statistikast jäävad välja teenused, mis on osutatud ravikindlustamata isikutele ja nendele isikutele, kes on teenuse eest ise maksnud.

Samuti seiratakse olukorda regulaarselt, et ka teistelt teenuseosutajatelt aruandega „Ambulatoorsed vastuvõtud ja koduviisiidid“ andmete kogumine lõpetada ja minna üle tervise infosüsteemi edastatud andmetele, mille eelduseks on andmekvaliteedi vastavus tervisestatistika tegemise nõuetele (andmekvaliteet, sh andmekaetus vähemalt 95%, ühtsetel alustel klassifikaatorite (nt tervishoiutöötajate ja -spetsialistide amet) ja loendite (nt tervishoiukontaktid) kasutamine). Ühtlasi on need nõuded aluseks praegusele aruandega andmekogumisele ja vajalik aegridade jätkamiseks.

**Punktiga 3** muudetakse andmete esitamise tähtaega. Määruse § 3 lõike 16 alusel esitatavad tervishoiutöötajate tunnipalgad märtsikuu kohta (lisa 14 andmed) tuleb edaspidi esitada kuu aega hiljem, st praeguse aprillikuu asemel mai kuus. Muudatusega tagatakse andmete koondamiseks ja esitamiseks piisav aeg pärast märtsikuu töötasu maksmist.

**Punktiga 4** asendatakse kehtiva määruse lisa 13 uue lisaga (vt eelnõu lisa 1). Lisas „Tervishoiualane majandustegevus“ tehakse tehnilised muudatused:

- Tabelis 1 asendatakse real 7 nimi „Eesti Haigekassa“ nimega „Tervisekassa“, mis on tehniline muudatus. Eesmärk on viia see kooskõlla 2023. aastal toimunud nime muutmisega.
- Tabelis 2 asendatakse real 36 näitaja „Tegevuskulud kokku“ näitajaga „Kulud kokku“. Ridade 49 ja 50 näitajad „Ostetud meditsiiniteenused“ ja „Ostetud mittemeditsiiniteenused“ asendatakse näitajatega „Ostetud tervishoiuteenused“ ja „Ostetud mittetervishoiuteenused“. Eesmärk on näitajate nimetusi täpsustada ja ajakohastada.

Aruande täitmine sisulisi muudatusi kaasa ei too, sest jätkuvalt tuleb märkida teistelt teenuseosutajatelt ostetud tervishoiuteenuste (sh terviseuuringud, protseduurid, analüüsid, meditsiinilised konsultatsioonid jms) või ostetud mittetervishoiuteenuste summad.

Aruandega kogutakse andmeid tervishoiuteenuse osutajate majandustegevuse kohta, sealhulgas tervishoiualase tegevuse spetsiifilisi näitajaid, mis on sisendiks riigi tervishoiualases arvepidamises ja tervishoiukulude hindamisel. Äriregistrile esitatavast majandusaasta aruandest on võimalik aruandes „Tervishoiualane majandustegevus“ eeltäita üldised näitajad, s.o majandusaasta aruande taksonoomia elemendid. Majandusaasta aruannetes ei ole eraldi välja toodud andmeid tervisevaldkonna spetsiifiliste näitajate kohta nagu tulu tervishoiuteenuse osutamisest tululiikide ja allikate järgi, sealhulgas koondandmetena laekumised juriidilistelt ja füüsilistelt isikutelt tervishoiuteenuste eest, ostetud meditsiiniliste kaupade ja materjalide kulu, ostetud meditsiiniteenuste kulu, põhivarana kajastatud meditsiineseadmete ostud, müük ja soetusmaksumus.

**Eelnõu §-s 2** sätestatakse määruse jõustumine 1. jaanuaril 2025. a.

### 3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusaktidega.

### 4. Määruse mõjud

Määruses tehtavad muudatused on minimaalsed ja pigem on tegemist ajakohastamisega. Samuti ei kaasne muudatustega tervishoiuteenuse osutajatele ja Tervise Arengu Instituudile IT-arenduste tegemist ega lisandu andmete esitajatele andmete kogumise kohustusi.

**Andmekaitsealane mõjuhindang**

Määruses sätestatud aruannetega kogutakse andmeid isikustamata ja koondatud kujul ehk ei töödelda isikuandmeid. Samuti ei mõjuta muudatused juba rakendatud andmekaitsemeetmeid.

**5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud**

Tehtavad muudatused on ühekordsed, ei laiene järgmistesse aastatesse ega too kaasa täiendavaid kulusid riigieelarvesse.

**6. Määruse jõustumine**

Määruse muudatused hakkavad kehtima 1. jaanuaril 2025. a.

**7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon**

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks elektroonilise eelnõude kooskõlastamise süsteemi EIS kaudu Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Haiglate Liidule, Eesti Perearstide Seltsile, Terviseametile ja Tervisekassale.